

Nacionalni dan borbe protiv raka dojke

20. mart 2017. godine

Inicijatori i organizatori

- Ministarstvo zdravlja RS
- Institut za onkologiju i radiologiju Srbije
- Institut za javno zdravlje Srbije
- Zavod za javno zdravlje na lokalnom nivou sa drugim zdravstvenim ustanovama

Cilj obeležavanja

- podizanje svesti javnosti i edukacija o značaju prevencije i ranog otkrivanja raka dojke
- pružanje podrške i palijativno zbrinjavanje obolelih

Prevencija je moguća i to je najbolji način lečenja!

Zastupljenost raka dojke

- vodeća lokalizacija malignih tumora u svetu i kod nas
- danas u svetu živi preko 6 miliona žena sa rakom dojke
- 2012.god. u svetu 1,67 milion novih slučajeva raka dojke
- iste godine umrlo preko pola miliona žena

Zastupljenost raka dojke

- stopa oboljevanja u Evropi 67,5/100.000
- stopa oboljevanja u Srbiji 53,3/100.000
- stopa smrtnosti u Evropi 16,7/100 000
- stopa smrtnosti u Srbiji 19,7/100.000
- najviše stope oboljevanja u Zapadnoj Evropi, Australiji, Severnoj Americi (>90/100.000)

Zastupljenost raka dojke

- 2014.god. u Srbiji obolelo 3690, a umrlo 1648 žena
- 2014.god. u Severnobačkom okrugu obolelo 114 žena, a 45 umrlo

Uzroci raka dojke

Uzroci nastanka još nisu sasvim poznati!

Najznačajniji faktori rizika:

- godine starosti
- lična i porodična opterećenost bolešću
- proliferativna bolest dojke (bujanje tkiva)

Uzroci raka dojke

Reproduktivni faktori rizika:

- nerađanje i nedojenje
- prva menstruacija pre 12. godine
- menopauza posle 55. godine
- prvi porođaj posle 30. godine

Uzroci raka dojke

Ostali faktori rizika:

- nepravilna ishrana i gojaznost
- fizička neaktivnost
- upotreba alkohola i duvana
- izloženost radijaciji
- HST – hormonska supstitucionalna terapija u menopauzi

Prevencija raka dojke

Uvođenje pozitivnih ponašanja:

- neupotreba duvana, životna i radna sredina bez duvanskog dima
- pravilna ishrana i održavanje normalne telesne mase
- redovna fizička aktivnost (dnevno 30 min.)
- umerena upotreba alkohola (do 1 pića)

Prevenција raka dojke

Redovne kontrole zdravlja!

Rutinski režim pregleda za žene bez simptoma i bez povećanog rizika:

- mamografija (50-69 godine) 1 u dve godine
- klinički pregled dojki (od 30 godine) 1 godišnje
- samopregled dojki (od 20 godine) 1 mesečno

Prevencija raka dojke

Individualni režim pregleda za žene bez simptoma i sa povećanim rizikom:

- ranije otpočinjanje UZV i mamografskih pregleda
- kraći intervali za kontrole
- dodatne metode pregleda u zavisnosti od faktora rizika

Zašto skrining?

- u Srbiji se samo kod 30% žena rak otkrije dok je veličine do 2cm
- dijagnoza postavljena u ranoj fazi: šansu za 5-godišnje preživljavanje ima 6 od 7 žena
- dijagnoza postavljena u metastatskoj fazi: šansu za 5-godišnje preživljavanje ima 1 od 7 žena

Zašto skrining?

- mamografija je suverena dijagnostička metoda u otkrivanju raka dojke ranog stadijuma
- otkriva rak 1-3 godine pre nego ga žena može napipati
- male doze zračenja, visoka bezbednost i visoka pouzdanost

Realizacija skrininga u Subotici: 25.01.-31.12.2016.

KATEGORIJE	2016.	
	br.	%
Pozvane žene (I+II poziv)	3240/3404	-
Isključene žene	585	18,1
Odbile skrining (I+II poziv)	2070/1869	63.9 / 54.9
Pristale na skrining	1238	38.2 / 46.6
Došle na mamografiju	1238	38.2 / 46.6
Očitane mamografije	1238	100.0
BIRADS 1 i 2	1214	98.1
BIRADS 4 i 5	24	1.9

mamograf bio u kvaru: 09.02.-06.06.2016.

godišnji odmori: 01.01.-24.01.; 18.07.-19.08. i 19.12.-31.12.2016.

Aktivnosti u Subotici:

21. marta (utorak) u prostorijama
Gerontološkog kluba u MZ Bajmok :

- promotivna akcija “Šta ćete danas uraditi za zdravlje svojih grudi?” od 8h do 11h
- tribina “Prevencijom protiv raka dojke” u 9h

PARTNERI:

- DZ Subotica
- Opšta bolnica Subotica
- Apoteka Subotica
- Crveni krst Subotica
- Društvo za borbu protiv raka Grada Subotice
- mediji

